

Vergaderjaar 2019–2020

22 660

Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de parlementen van de lidstaten van de EU en van een delegatie uit het Europees Parlement

BC/ Nr. 77

VERSLAG

Vastgesteld 3 april 2020

Van zondag 19 tot en met maandag 20 januari 2020 vond te Zagreb, Kroatië, de Voorzittersconferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie en van een delegatie uit het Europees Parlement, hierna aangeduid als Voorzitters-COSAC, plaats. Naast de genoemde delegaties namen ook delegaties van de nationale parlementen van de kandidaat-lidstaten van de Europese Unie deel als waarnemer, evenals delegaties van de Raad van de Europese Unie en van de Europese Commissie.

De Nederlandse delegatie naar deze conferentie bestond uit de voorzitters van de commissies voor Europese Zaken van respectievelijk de Eerste en Tweede Kamer, **Oomen-Ruijten** (CDA) en **Veldman** (VVD). De ambtelijke begeleiding bestond uit Van den Driessche (Eerste Kamer), Buisman (Tweede Kamer). De delegatie brengt als volgt verslag uit¹:

En marge van de conferentie

Op zondag 19 januari 2020 ontving de delegatie een briefing van Henk Voskamp, Nederlands Ambassadeur te Kroatië. Er werd ingegaan op de prioriteiten van het Kroatische EU-Voorzitterschap en de politieke situatie in Kroatië alsmede de verhoudingen binnen de politieke partij *Kroatische Democratische Unie* van premier Andrej Plenković.

COSAC-Voorzittersconferentie, 20 januari 2020

De COSAC-Voorzittersconferentie werd geopend door Voorzitter Gordan Jandroković van de *Hrvatski sabor*, het Kroatische parlement en door voorzitter van de commissie Europese zaken in het Kroatisch parlement Domagoj Ivan Milošević.

¹ De notulen van de Trojka-bijeenkomst en van de Voorzitters-COSAC-conferentie zijn raadpleegbaar op de COSAC-pagina van de website van IPEX: <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/home/home.do>.

In zijn welkomstwoord stond Jandroković stil bij het belang van samenwerking van nationale parlementen en hun betrokkenheid bij Europese besluitvorming. Het EU-Voorzitterschap is volgens Jandroković voor Kroatië om twee redenen belangrijk. Ten eerste omdat het EU-Voorzitterschap plaatsvindt 6,5 jaar na de toetreding van Kroatië tot de Europese Unie; een relatief korte periode volgens de Voorzitter van het parlement. Ten tweede omdat de Europese Unie op dit moment op een cruciaal moment in de geschiedenis zit; er zijn crises in de multilaterale samenwerking, klimaatverandering, migratie en handelsoorlogen. Te midden van deze crises probeert het Kroatisch EU-Voorzitterschap een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van een sterkere Europese Unie. Hierbij noemde Jandroković drie prominente onderwerpen: de Brexit, de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader 2021–2027 en de uitbreidingsstrategie van de Europese Unie. Voorzitter van de commissie Europese zaken Milošević sloot zich aan bij Jandroković. Hij benadrukte echter ook dat er gekeken moest worden naar hoe de COSAC in de toekomst vormgegeven moet worden.

Procedurele aspecten

Bij het agendapunt over de procedurele zaken van de COSAC maakte de voorzitter van de commissie Europese Zaken Milošević melding dat in de Troikavergadering van de voorzitters van de commissies Europese Zaken van het vorige (Finland), huidige (Kroatië) en volgende EU-Voorzitterschap (Duitsland) gesproken is over de mogelijke hervorming van de COSAC-bijeenkomsten. Dit komt terug in de inhoudsopgave van het 33^e halfjaarlijkse rapport van de COSAC die tijdens het procedurele gedeelte werd vastgesteld. Ook werden de onderwerpen voor de plenaire vergadering van de COSAC van 24–26 mei 2020 vastgesteld.

Tijdens het agendapunt over de procedurele zaken kreeg Lord Kinnoull, voorzitter van de commissie Europese Zaken in de Britse *House of Lords* het woord. Ondanks dat het Verenigd Koninkrijk de Europese Unie verlaat sprak hij de hoop uit hechte relaties te willen blijven onderhouden met de nationale parlementen in de EU-27.

Beleidsdebatten

In de eerste sessie van de conferentie stonden de prioriteiten van het Kroatisch EU-Voorzitterschap centraal. Kroatisch premier Andrej Plenković begon zijn speech met de vier prioriteiten die het Kroatische EU-Voorzitterschap overstijgen, namelijk 1) de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader 2021–2027, 2) de nieuwe relatie met het Verenigd Koninkrijk na de uittreding, 3) de opening van mogelijke toetredingsonderhandelingen van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie en tenslotte 4) de conferentie over de toekomst van Europa.

Kroatië steunt de nieuwe Voorzitter van de Europese Raad, Charles Michel, in zijn pogingen om tot een snelle besluitvorming te komen in de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader 2021–2027, waarbij in het nieuwe Europese budget ook aandacht moet zijn voor de uitdagingen van klimaatverandering, migratie, digitalisering en innovatie. Over de Brexit was premier Plenković kort, hij is voor een ordentelijk vertrek van het Verenigd Koninkrijk. Over de rol van het Kroatisch EU-Voorzitterschap bij de opening van mogelijke toetredingsonderhandelingen van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie sprak premier Plenković uitgebreider; van het toetredingsproces tot de Europese Unie gaat een *transforming power* uit. Door te voldoen aan de criteria van toetreding worden positieve ontwikkelingen gestimuleerd. Het Kroatisch EU-Voorzitterschap organiseert in het kader van de focus op uitbreiding

begin mei in Zagreb een Informele Europese Raad over de Westelijke Balkan en in juni een Oostelijk Partnerschapconferentie in Brussel. Ook vindt premier Plenković dat met de landen Noord-Macedonië en Albanië de toetredingsonderhandelingen tot de Europese Unie zouden moeten worden geopend. In het debat dat volgde op de presentatie van premier Plenković spraken veel parlementariërs hun steun uit voor uitbreiding van de Europese Unie op de Westelijke Balkan en voor een effectief Europees migratiebeleid. Met betrekking tot de conferentie over de toekomst van Europa benadrukte voorzitter Krichbaum van de commissie Europese Zaken in de Duitse *Bundestag* dat nationale parlementen vertegenwoordigd moeten zijn in de stuurgroep van deze conferentie over de toekomst van Europa. Premier Plenković nam ruim de tijd om de afzonderlijke vragen te beantwoorden waardoor een interactieve discussie ontstond.

In de tweede inhoudelijke sessie over «de Europese Unie, nationale parlementen en COSAC in de nieuwe institutionele periode» introduceerde Eurocommissaris Dubravka Šuica, verantwoordelijk voor democratie en demografie, haar plannen voor de conferentie over de toekomst van Europa. Ze verwelkomde een brief, verstuurd door 23 kamers van 20 nationale parlementen, waarin gepleit werd voor een betrokkenheid van nationale parlementen bij de organisatie van de conferentie. Eurocommissaris Šuica stelde voor om de aftrap van de conferentie over de toekomst van Europa op 9 mei 2020 te doen in Dubrovnik, waarvan zij voorheen burgemeester was. Qua inhoud van de conferentie kan volgens Eurocommissaris Šuica voortgebouwd worden op de *Citizen's Dialogues* die plaats hebben gevonden in de lidstaten. Qua communicatie over de conferentie over de toekomst van Europa wordt voorgesteld om een digitaal platform te creëren om daar informatie over de conferentie transparant en direct raadpleegbaar te delen. Na Eurocommissaris Šuica kreeg Mairead McGuinness, Eerste Vicevoorzitter van het Europees Parlement, het woord. De conferentie over de toekomst van Europa is er volgens haar in de eerste plaats voor de burgers van de Europese Unie. De conferentie over de toekomst van Europa is ook van belang om de steun voor de Europese Unie na de Brexit te vergroten.

Ria Oomen-Ruijten benadrukte in het daaropvolgende debat het belang om nationale parlementen te betrekken bij de stuurgroep van de conferentie over de toekomst van Europa. Zij bracht voorts het punt in dat de huidige Europese verdragen al voldoende flexibiliteit bieden via *passerelle* clausules om een beter functioneren van de Europese Unie mogelijk te maken.

En marge van de COSAC-conferentie sprak **Hayke Veldman** met de voorzitter van de commissie Europese Zaken in het Hongaars parlement, Hórcsik, over een mogelijk werkbezoek van de Tweede Kamercommissie voor Europese Zaken aan Hongarije. Inmiddels is een uitnodiging voor een dergelijk werkbezoek ontvangen. Daarnaast sprak **Hayke Veldman** en marge van de conferentie met voorzitter Krichbaum van de commissie Europese Zaken in de Duitse *Bundestag* over de opzet van de COSAC-bijeenkomsten. Doel van dit gesprek was om met het oog op het aankomende Duitse EU-Voorzitterschap per 1 juli 2020 samen te bekijken hoe de nut en noodzaak van de COSAC-bijeenkomsten verhoogd zou kunnen worden.

De delegatie,
Oomen-Ruijten
Veldman